

F I L O Z Ó F I A - T É T E L J E G Y Z É K - S Z I G O R L A T

LOGIKA

- 1) A logika fogalma, történeti áttekintése. A **fogalmak** elemzése (extenzió, intenzió, egy- és többértelműség, analógia, metafora); Univerzália-vita, universale metaphysicum és universale logicum. - Formális logikai törvények.
- 2) A fogalmak összeegyeztethetősége és össze-nem-egyeztethetősége – A definíciók válfajai, lehetséges meghatározásmódok.
- 3) Az **ítéletek** felosztása. Immanuel Kant ítéletfelosztása. - Az ítéletek közötti viszonyok.
- 4) A **következtetés**. A szillogizmus részei, alakzatai és szabályai. Induktív, deduktív, analóg és reduktív következtetések.
- 5) A deduktív érvényesség: hipotetikus, diszjunktív, univerzális szillogizmusok. Feltételes érvelések, logikai analógiák. – Érvelési hibák.
- 6) **Szimbolikus logika**. A negáció, a kijelentések formalizálása, összetett kijelentések képzése. Igazságtáblázat L. Wittgenstein nyomán.

I S M E R E T E L M É L E T

- 7) Az empirizmus és a racionalizmus fogalma és azok válfajai; Igazságfogalmak és igazságelméletek
- 8) Aquinói Szent Tamás ismeretelmélete (– Summa Theologiae I, q. 75-79, 84-86.); Megismerés és transzcendentális tapasztalat (Karl Rahner transzcendentális neotomizmusa)
- 9) Immanuel Kant: *A tiszta ész kritikája* – Kritikai észrevételek
- 10) Edmund Husserl fenomenológiája
- 11) A hermeneutika fogalma, tudománya (Hermeneutica Sacra, Schleiermacher, Dilthey, Heidegger, Gadamer)
- 12) Az emberi személy megismerhetősége
- 13) Tudomány és megismerés – tudományfilozófiai kitekintés

METAFIZIKA

- 14) A dinamikus és a statikus létfelfogás különbsége; Platón és Arisztotelész metafizikája
- 15) A fizikai tárgyak és tulajdonságaik a kortárs diszkussziók fényében; Az idő természete
- 16) Aquinói Szent Tamás a dolgok metafizikájáról
- 17) Platón, Arisztotelész istene(i) – A zsidó keresztény Istenfogalom; A létezők esetlegessége, létük miértje, általános tulajdonságaik
- 18) Test-lélek elméletek I. szubsztanciamonizmusok
- 19) Test-lélek elméletek II. szubsztanciadualizmusok
- 20) Aquinói Szent Tamás test-lélek elmélete

KOZMOLÓGIAI ANTROPOLÓGIA

- 21) **Kozmogenezis I:** Az univerzum fogalma és a kozmológia tárgya - Fizikai és metafizikai vonatkozások a kozmológiában, az univerzum időbelisége - Az evolúciós elv kozmológiai alkalmazásának magyarázó ereje
- 22) **Kozmogenezis II:** A modern kozmológia és a keresztény teológia a téridőről; a világ rendezettsége; a létet adni képes lény gondolata - Az antropikus elv - Létezés és tevékenység; a változás, a világ fenntartásának magyarázata, a *concurus divinus* - Karl Rahner a teremtői kauzalitásról
- 23) **Antropogenezis I:** A hominizáció folyamata a szaktudományokban – Az ember, mint az élővilág része; az emberi evolúció szaktudományos leírása – Az agy fejlődése, társadalmiság, nyelviség; a lélek fogalma az eszmetörténetben
- 24) **Antropogenezis II:** A tudat fogalma; anyag és tudat különbsége Rahnernél, az anyag és tudat egysége; Ember és vallás

TEODÍCEA

- 25) A teodícea fogalma, kiindulópontja, feladata és határai; az Istenről való beszéd jellegzetességei
- 26) Az ontológiai istenérv
- 27) Szent Tamás öt útja
- 28) Az emberi szellem dinamizmusából vett istenérv; Az erkölcsi kötelezettségből kiinduló istenérv